

COLORJEVE INFORMACIJE

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA COLOR MEDVODE

Leto X.

DECEMBER 1981

ŠT. 13 (113)

Ob zaključku leta 1981

73. leto nepretrgane poslovne aktivnosti današnjega našega Colorja in njegovih predhodnikov se že nagiba k »Silvestru«. Z opravljeno inventuro smo stehali obstoječe tovarniške materialne dobrine, ter ugotovili vrednost naših delovnih naprav in finančnih sredstev. V januarju in februarju bodo naši finančniki sumirali vse mesečne obračune in pripravili letni obračun poslovnega dogajanja za leto 1981. Pa pogledjmo nekaj številčnih in drugih podatkov, s pomočjo katerih skušajmo vnaprej opredeliti rezultate našega skupnega dela, pa tudi osvetliti pogoje, v katerih smo o-

stvarili našo letošnjo proizvodnjo in kako smo to proizvodnjo združevali z našimi poslovnimi partnerji.

Proizvodne programe za leto 1981 smo načrtali takole:

— v TOZD Smole na nivoju 13.500 ton alkidnih in poliestrskih smol, kar bi pomenilo 7 % več kot smo ustvarili v letu 1980. Ocenjujemo, da bomo proizvedli okrog 12.400 t, kar bi bilo okrog 98 % glede na leto 1980 in 92 % letos zastavljenega plana,

— v TOZD Premazi 24.260 t vseh premazov, kar bi bilo 6 % več kot je bilo proizvedeno v letu 1980. Po

oceni bomo proizvedli okrog 22.900 t, kar bi bilo okrog 100 % v primerjavi z letom 1980 in 94,5 % letošnjega letnega plana.

Ocenjeni rezultati kažejo, da bomo proizvodni plan za leto 1981 dosegli kot DO Color nekje okrog 95 % kar pomeni, da bomo realizirali celotno proizvodnjo nekje na nivoju leta 1980.

Celotna vrednost prodanih smol se bo približala s planom predvideni vsoti 802 mio din, ustvarjeni dohodek in čisti dohodek pa bosta višja, kot je bilo s planom predvideno. To nam bo omogočilo ostvarenje. (Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

ritev nekaj več sredstev za lastne sklade in za prilagajanje naših osebnih dohodkov nesorazmernemu dviganju življenjskih stroškov.

Podobno kažejo tudi dosedanja finančni pokazatelji v TOZD Premazi, kjer bomo blizu realizacije letno planirane vrednosti 1.715 mio din vseh prodanih premaznih sredstev. Tudi tu bosta dohodek in čisti dohodek večja, iz česar sledijo večja sredstva za lastne sklade in primerena sredstva za izplačilo osebnih dohodkov.

Posebno skrb smo v letu 1981 posvečali ekonomskim odnosom s tujino, ali kakor temu pravimo sicer — našemu uvozu in izvozu. Prvotno usklajen plan v okviru SISEOT nas je zadolžil za 46 mio din ali 1,7 mio US\$ konvertibilnega in okrog 300 mio din ali 11 mio CI\$ klirinškega izvoza. To našo izvozno zadolžitev smo že izvršili in jo tudi presegli tako, da bo naš izvoz ob koncu leta na konvertibili okrog 54 mio din, ali okrog 2 mio US\$ in na kliringu okrog 410 mio din, ali 15 mio CI\$. Na področju uvoza, ki je bil usklajen za konvertibilno prvotno na vsoti 368 mio din, po republiških in zveznih omejitvah pa zmanjšan na 336 mio, tako so nam uvozne omejitve v 4. kvartalu dovolile v celoti samo 262 mio letnega uvoza. K temu je treba prišteti še približno 90 mio din, kar predstavlja konvertibilno vrednost — uvoznih surovin, ki so jih za nas uvozili naši kupci. Tako bo letošnji uvoz iz konvertibile v celoti realiziran v obsegu okrog 352 mio din ali skoraj 13 mio US\$. Klirinški uvoz je bil predviden z 78 mio din ali 2,8 CI\$ in bo tudi izveden v približno takem obsegu. Iz gornjih števil lahko povzamemo, da bo Color izvozil skupno za okrog 17 mio \$, uvozil pa 14–15 mio \$ ali da bo v letu 1981 uvoz pokrit s 115 % izvoza. Ob tem moramo ugotoviti, da je izvoz usmerjen le s 17 % na konvertibilno, uvoz iz konvertibile pa zastopan z 80 %. Te zadnje številke nam nakazujejo potrebno smer nadaljnjih prizadevanj Colorja na področju zunanje trgovine.

Investicijska dejavnost se je v tem letu odvijala ob dobrem sodelovanju strokovnjakov proizvodnje, razvoja in investicijskega sektorja, povezanih z delavci zunanjih izvajalskih in projektantskih organizacij. V tem letu je vendarle krenil najvažnejši projekt v TOZD Premazi, t. j. rekonstrukcija mešalnice s tem, da smo oddali v izvajanje vsa dela na nosilnih konstrukcijah in izdelavi domače opreme. Stabilizacijske prepovedi za uvoz opreme žal še nismo uspeli »preskočiti«. Skušamo pa rešiti ta problem na ta način, da bi nam prevzeta obveza povečanega izvoza na konvertibilno tržišče, omogočila sprostitev, sicer že odobrenega uvoza opreme, ki je povezana z rekonstrukcijo mešalni-

ce. Nadaljnji najvažnejši projekt v TOZD Smole, na katerem so v tem letu stekla vsa pripravljalna dela za izdelavo potrebne dokumentacije in za samo zaključevanje opreme, je projekt rekonstrukcije peči za sintezo smol in postavitve 7. reaktorja. Po srednjeročnem programu mora iti ta program v naslednjem, t. j. 1982 letu v realizacijo. Nadalje smo pripravili investicijski program za skupno naložbo Elektrokosova, Iplasa in Colorja v proizvodnjo elektro in PTT drogov iz armiranega poliestra. Tak izvozno usmerjeni program pripravljamo v povezavi z Iplasmom in italijanskim partnerjem tudi za lokacijo v Medvodah. Realizirali smo še nekaj manjših investicij, kot so novi obrat za kite v Medvodah, ureditev rampe in sortirnice za trdne odpadke, nabavili novo, večjo telefonsko centralo, pristopili k nadaljevanju urejanja zunanjih skladišč za sode, ter k povečanju rampe za nakladanje in razkladanje železniških vagonov idr.

V letošnjem letu je zaživela dejavnost naše, na novih temeljih postavljene sestavljene organizacije združenega dela — KEMIJA. Določen čas tega prvega leta je bil potreben za njeno notranjo organizacijsko postavitve in utrjevanje. Sedaj že pristopamo k operativnim

izvajanjem programsko zastavljenih nalog. Prvi tovrstni naporji so bili usmerjeni k problematiki uvoza, oziroma dejavnosti SISEOT, nadalje k nekaterim problemom oskrbe z domačimi materiali (TiO_2 , sodi, naftni derivati itd.), sedaj pa smo v akciji ustanovitve interne banke ter sprejetja srednjeročnega plana SOZD.

S predstavniki medvoških krajevnih skupnosti smo v letošnjem letu v večkratnih pogovorih izmenjali svoja gledišča ter ugotovili, da je tesnejše in stalno sodelovanje potrebno in v interesu tako krajevnih skupnosti in Skupnosti krajevnih skupnosti Medvode, kakor naše in drugih DO tega področja.

Ob zaključku leta 1981 se v imenu vodilnih in vodstvenih delavcev zahvaljujem vsem delavkam in delavcem za dobro sodelovanje. Želim, da bi tudi v bodoče težnja po skupni pripadnosti kolektivu delavcev Colorja, vodila vse naše skupne akcije za nadaljnje delovne, poslovne in razvojne uspehe naše tovarne. Vsem članicam in članom našega kolektiva, ter njihovim družinskim članom in svojcem želim v novem letu obilo osebne sreče, zdravja in zadovoljstva.

Srečno 1982!

Milivoj Hladnik

Srečno 1982

UREDNIŠTVO

Leto 1982 v očeh:

NABAVE

Leto smo kljub ekonomsko-gospodarsko-političnim pretresom dokaj uspešno prebrodili. Če se ozremo nazaj, smo imeli lani vsaj nekaj zagotovil: dobavitelji so nam garantirali surovine. Dobava je med letom, resnici na ljubo, večkrat šepala. Danes pa ugotavljamo, da skoraj mi proizvajalca, ki bi se spuščal v take tvegane napovedi.

PRODAJE

Ob koncu letošnjega leta smo za razliko od preteklih dobili od večine naših večjih odjemalcev dokaj točne materialne potrebe. S tem je seveda delo tako komercialne kakor tudi nabave, priprave proizvodnje in same proizvodnje vsaj v načelu rešeno. Predvsem slovenski kupci prihajajo k nam že z izdelanim načinom deviznega sovlaganja, tako da nam je s te strani ob seveda, stalnosti zakonodaje, surovinska vsota (ca. 200 milijonov deviznih dinarjev) zagotovljena. Strategija prodaje je specializiranje proizvodnje in selekcioniranje kupcev.

IZVOZA

Povpraševanje po bazičnih izdelkih kemijske industrije (mednje spadajo tudi naše smole) je v svetu vse večje, kar pa ne drži za končne izdelke (premaze) vsaj na zahodnem tržišču.

Leto 81 bomo zaključili količinsko uspešno, manj mogoče cenovno. Tudi zato za leto 82 ne planiramo bistvenega povečanja izvoza — le v okviru plana SISEOT. Perspektivo vidimo v vključevanju naših izdelkov v podjetja, ki prevzemajo večja dela izven naših meja ter izvozu ter načrtnejši obdelavi dežel v razvoju, torej tretjega sveta.

PROIZVODNJE

Bliža se konec leta 1981. Tudi v okviru proizvodnje vlagamo zadnje napore, da bi izpolnili letni plan, predviden z gospodarskim načrtom. Ker za podrobnejšo analizo doseženih uspehov v letu 1981 še nimamo dokončnih rezultatov poslovanja, pa prav v tem času zaključujemo podrobno planiranje za naslednje leto. V predvidevanjih o možnem obsegu proizvodnje igra pomembno vlogo ocena perspektivnih možnosti, ki se nam nakazujejo za prihodnje leto in ki bodo imele odločilni vpliv na proizvodni proces.

Ze takoj v začetku lahko ugotovimo, da se mednarodni ekonomski položaj tudi v prihodnjem letu ne bo bistveno popravil. V okviru prizadevanj zagotoviti nemoten potek procesa proizvodnje, bodo ne-

dvomno imeli odločilni vpliv naslednji dejavniki:

— podrobno izdelani prodajno-proizvodni programi

— proučena in terminsko opredeljena dinamika proizvodnje posameznih proizvodov

— skladno planirana in zagotovljena nabava surovin in ostalega repromateriala

Iz dosedanjih izkušenj vemo, da je bila predvsem pravočasna nabava surovin in repro materiala najtežje uresničljiva. Ze omenjeni gospodarski položaj, ki ga določajo naftna kriza, napet mednarodni položaj, restriktivne mere na področju uvoznizvoznega poslovanja itd., to stanje samo še poslabšuje.

Rešitve iz tega položaja se nakazujejo v nekaterih ukrepih organizacijsko-tehnološke narave.

Tu mislim predvsem na dopolnitev sistema planiranja po delovnih enotah z vključitvijo računalniške obdelave podatkov proizvodnje (kalkulacij, pregled in analiza materialnih potreb, stroškov proizvodnje itd.). Nujno bo potrebno posvetiti več pozornostia zmanjševanju vseh oblik stroškov proizvodnje, pri čemer ne smemo pozabiti na vključevanje inovacij in racionalizacij postopkov dela. Povečati bo treba tudi prizadevanja za izpopolnitev in izboljšanje tehnoloških postopkov, tehnološke in splošne discipline. Ne nazadnje bo potrebno posvetiti več skrbi vzdrževanju strojnih naprav, povečanim prizadevanjem, da bi določeno opremo dobivali od domačih proizvajalcev.

Enaka, samo še bolj intenzivna morajo biti prizadevanja za zamenjavo uvoznih surovin z domačimi pri formulacijah za posamezne proizvode.

Na področju investicijske izgradnje vložiti še več naporov, da se rekonstrukcija obrata II čimprej zaključi. Prav tako bo potrebno pospešiti zaključna dela pri opremi oddelka za izdelavo kita ter zamenjavo iztrošenih strojnih naprav v oddelku disperzijskih barv.

Nadaljevati bo potrebno delo pri izdelavi projektov za perspektivni razvoj v okviru TOZD, kot tudi celotne DO. Pri tem bi kazalo podpreti tudi prizadevanja za razvoj proizvodnje naših surovin pri domačih dobaviteljih.

Potrebno bo nadaljevati izgradnjo infrastrukture (energetskih, skladiščnih prostorov — tudi za investicijsko opremo, vzdrževanje, pralnice embalaže in strojnih posod, sortirnico odpadkov, polnilnico akumulatorjev i. dr.).

Skrajni čas je, da pristopimo k izdelavi projektov in pripravi izgradnje skladišča gotovih izdelkov. Na to potrebo posebej opozarjajo povečani transportni stroški, težave pri prevozu ter uskladiščenju izdelkov vsled neustreznih prostorov, ki onemogočajo vključitev mehanizacije pri delu.

Končno bo potrebno posvetiti posebno skrb prizadevanjem za povečanje izvoza na konvertibilno področje, kot tudi vsem ostalim vprašanjem — finančnim, zaposlovanju in drugo.

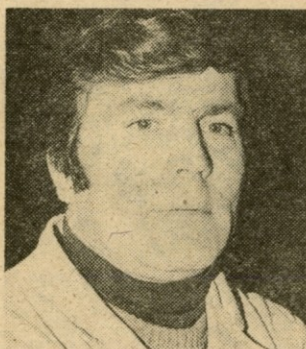
Nova telefonska centrala ...

Da bi le bili zdravi!

Bliza se novo leto in kot je že v navadi, skoraj vsakdo izmed nas naredi »inventuro« pretečenega obdobja, obenem pa mu misli že uhajajo v prihajajoče leto. Mnogo želja je ostalo nedorečenih, mnoge misli so se razblinjele v nič ob mnogoterih ovirah. Da vsaj prihajajoče leto ne bi bilo slabše od letošnjega, je slišati ob številnih pogovorih. Je temu res tako? Prisluhnimo našim sodelavcem, kako so zadovoljni z letošnjim letom in s kakšnimi željami bodo stopili v prihodnjega:

ALOJZ JENKO, vodja izmene: Vsekakor je moja velika želja, da bi tudi v prihodnjem letu imeli dovolj dela, da se osebni dohodki ne bi zmanjševali. Menim, da bi morali gasilske vrste pomladiti predvsem pa več poudarka dati pripravi delavcev za uporabo gasilskih sredstev, kar smo letos kar malo zanemarili. Sicer pa pravim, da dokler delaš, si še vedno mlad in če je morala za delo, potem je tudi zdravje.

STEFAN ZADRAVEC, obratni kontrolor: Čeprav smo ob pomanjkanju deviz in surovin še kar zadovoljivo opravljali naloge, pa si te-

ga v prihodnje želimo manj. Z manj težav bomo tudi več naredili! Upam, da bom zdrav, kot sem bil letos. Mislim, da bi lahko imeli v tovarni veliko manj bolniških, saj zaradi vboda z iglo zares ni nujno iti v bolniško, mar ne! Z malo več truda pa bi tudi lahko veliko več naredili.

RAHMAN MALJOKU, pomožna dela v mešalnici: Z delom, ki ga opravljam sem zadovoljen, kot tudi z osebnim dohodkom. Želim, da bi bilo tudi v letu 1982 dovolj dela, da bi bila proizvodnja še večja, obenem pa da bi me tudi v prihodnjem letu spremljalo dobro zdravje.

BORIS LEVSTEK, šaržer: V šaržirnici nas tare vrsta težav, saj razmere niso najbolj rožnate. Po eni strani nimamo ventilacije urejene, delamo pa na prepihu. Kljub temu sem zadovoljen, saj bodo po rekonstrukciji zagotovo boljši pogoji, predvsem pa upam, da bo bolje poskrbljeno za naše zdravje. Leto 1981 bi ocenil kar uspešno.

FANI STRITAR, pomožna dela v finalizaciji: Z letošnjim letom sem kar zadovoljna, saj smo imeli kar dovolj dela. Želim si tako tudi v prihodnje, čeprav za leto 1982 nimam kakšnih posebnih želja. Upam, da bom tako kot letos, tudi v prihodnjem letu zdrava. Potem pa bo šlo.

Odločitev za boljši jutri

V nedeljo, 22. novembra smo odločali o uvedbi III. samoprispevka. Številna volišča so oživila že v zgodnjih jutranjih urah, saj so občani hiteli s svojo odločitvijo. Skrbno urejena volišča, mlaji s transparenti, zastave, vse to je dalo slovesno vzdušje ob našem odločanju. Rezultati so poznani, Ljubljancani in Šiškarji smo izglasovali III. samoprispevek, za naslednjih pet let, zanj je glasovalo 58,76 % volilnih upravičencev. V KS Medvode je bilo za 63,10 %, v KS Sora 54,20 %, v KS Vaše-Goričane 61,78 %, v KS Smlednik 71,20 %, v KS Senica 65,99 %, v KS Trnovec-Topol 65,36 %, v KS Preska 65,36 %, v KS Pirniče pa 62,61 % volilnih upravičencev.

COLOR COLOR COLOR COLOR
MEDVODE

DISCIPLINSKI UKREPI

Izrečeni disciplinski ukrepi na 18. in 19. javni obravnavi skupne disciplinske komisije DO dne 23. 6. in 15. 9. 1981 so postali pravno-močni in glasijo:

1. Delavec Frano RAJIĆ-CAKALIN, ki opravlja enostavna opravila v obratu I TOZD »Premazi«, je odgovoren, da je dne 2. 4. 1981 odklonil izvršitev delovne naloge — pranje sodov, kar je po 133. členu, tč. 11 hujša kršitev; da je dne 2. 4. 1981 po odklonitvi dela, zapustil delovno mesto in odšel domov in s tem storil lažjo kršitev po 134. členu tč. 2; ter da je v času od 7. 4. do vključno 20. 4. 1981 neupravičeno izostal 10 delovnih dni in s tem storil hujšo kršitev delovnih obveznosti. Izrečen mu je bil ukrep prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev.

Izvršitev izrečenega ukrepa se delavcu odloži pod pogojem, da v roku 6 mesecev po dokončnosti tega sklepa ne bo storil nove kršitve delovne obveznosti.

2. Delavec Rajko MRAVLJA, zaposlen na delih in nalogah šaržiranja v obratu II. TOZD »Premazi«, je odgovoren,

1. da je dne 18. 5. 1981 ob prihodu na delo ob 13.45 uri odklonil šaržiranje v popoldanski izmeni in zapustil tovarno;

2. da je dne 6. 6. 1981, ki je bil v delovnem koledarju za leto 1981 določen kot solidarnostni dan, izostal z dela in svojega izostanka ni opravičil.

S tem je pod točko 1. storil hujšo kršitev delovne dolžnosti po 133. členu tč. 11 in 15, ter pod točko 2. hujšo kršitev, ki je kot taka navedena v 136. členu tč. 4 Pravilnika o delovnih razmerjih TOZD »Premazi« in mu je bil izrečen ukrep DENARNA KAZEN v višini 3 % akontacije osebnega dohodka za mesec junij 1981.

3. Delavec Franc JENKO, ki opravlja ključavničarska opravila v TOZD »Smole«, je odgovoren, da je bil dne 26. 5. 1981 na delovnem mestu vinjen, dne 27. 5. 1981 je v vinjenem stanju prišel na delo, dne 28. 5. je neupravičeno izostal z dela in dne 29. 5. zopet prišel vinjen na delo. S tem je storil hujše kršitve delovne obveznosti, ki so kot take navedene v 133. členu tč. 13 in 15 pravilnika o delovnih razmerjih

Napis »pazi na red in čistočo« ni zaman tako nizko postavljen...

TOZD »Smole«. Izrečen mu je ukrep prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 12 mesecev.

Izvršitev izrečenega ukrepa se delavcu odloži pod pogojem, da v

roku 12 mesecev po dokončnosti tega sklepa ne bo storil nove kršitve delovne obveznosti.

4. Delavec Andrej GUBANC, na delih in nalogah — upravljanje z gasilskimi vozili v DSSS, je odgovoren, da je bil 29. 4. 1981 na delu vinjen in od 16.00 ure ni bil sposoben opravljati gasilske službe. S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedene v 97. členu tč. 13 pravilnika o delovnih razmerjih DSSS.

Izrečen mu je bil ukrep javni opomin.

5. Delavec Srečko KOBAL, ki opravlja dela in naloge pomoč pri šaržiranju v obratu II. TOZD »Premazi«, je odgovoren, da je dne 10. in 17. junija neupravičeno zapustil delo pred koncem delovnega časa, ter v času od 11. do vključno 29. junija 1981 neupravičeno izostal 10 delovnih dni. S tem je storil lažjo kršitev in težjo kršitev v nadaljevanju, ki so kot take navedene v 134. in 133. členu pravilnika o delovnih razmerjih TOZD »Premazi«.

Za navedene kršitve mu je bil izrečen ukrep prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta.

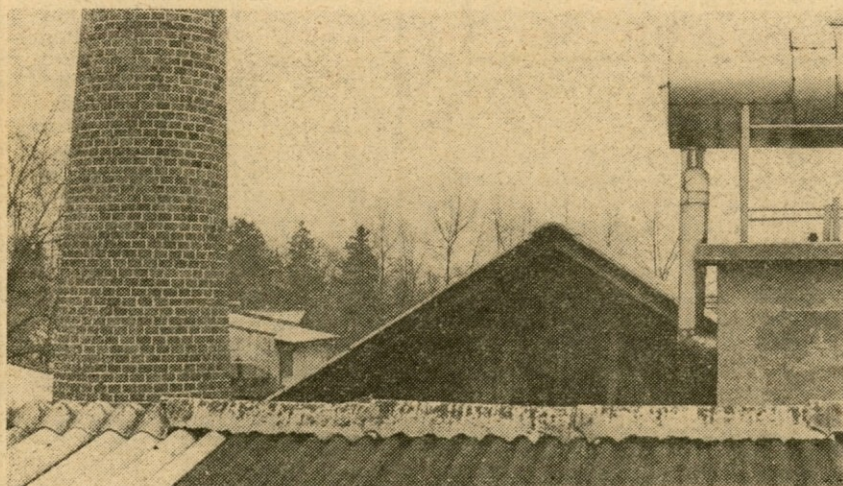
Izvršitev izrečenega ukrepa se delavcu odloži pod pogojem, da v roku enega leta po dokončnosti tega sklepa ne bo storil nove kršitve delovne obveznosti.

6. Delavec Ferid MAHMUTOVIĆ, ki opravlja enostavna opravila v obratu II. TOZD »Premazi«, ki je že bil dvakrat v postopku, je odgovoren, da je neupravičeno izostal z dela 8 dni in s tem storil hujšo kršitev v nadaljevanju po 133. členu tč. 15 pravilnika o delovnih razmerjih TOZD »Premazi«. Izrečen mu je bil ukrep prenehanje delovnega razmerja.

7. Delavec Luz GJERGJI, na delih in nalogah — šaržiranje v obratu II TOZD »Premazi«, je odgovoren, da je v času od 17. do vključno 22. junija 1981 neupravičeno odklonil delo in izostal 4 delovne dni. S tem je storil težjo kršitev po 133. členu pravilnika o delovnih razmerjih TOZD »Premazi« in mu je bil izrečen ukrep javni opomin.

8. Delavec Valentin ŽAKELJ, ki opravlja pomožna dela v obratu II. TOZD »Premazi«, je odgovoren, da je dne 13. 8. 1981 prišel na delo v vinjenem stanju in dne 24. in 25. avgusta 1981 neupravičeno izostal z dela. S tem je storil hujše kršitve delovne obveznosti, navedene v 133. členu pravilnika o delovnih razmerjih TOZD »Premazi«.

Izrečen mu je bil ukrep — denarna kazen v višini 3 % akontacije OD za mesec avgust 1981.

Colorjeva razglednica...

Nekaj o ladijskih barvah (Marine finishes)

KATODNA ZAŠČITA

Opisano korozijo lahko zaustavimo oziroma zmanjšamo z elektrokemičnimi sredstvi, kar običajno imenujemo katodno zaščito. V tem procesu je jeklo povezano z odvojenno anodo, tako da celotna jeklena površina postane katodna in ne korodira.

Anoda je lahko:

a) kovina z višjim potencialom v napetostni vrsti (npr. cink, magnezij ali alu-zlitine)

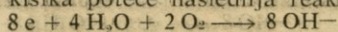
b) inertna kovina ali zlitina z vzbujeno napetostjo prek generatorja

V prvem primeru anoda korodira in se mora v določenih obdobjih obnavljati (žrtvovana ali galvanska anoda), medtem ko v vsiljenem (vtisnjenem) tokovnem sistemu inertna anoda praktično ne korodira in traja zelo dolgo.

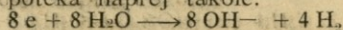
Teoretično bi lahko celo ladjo zaščitili pred korozijo s katodno zaščito, vendar to ni izvedljivo zaradi visokih stroškov, ki bi nastali ali zaradi obnavljanja žrtvovane anode (primer a.), ali zaradi zagotavljanja dovolj visoke napetosti (primer b.).

todo, pribitek hidroksilnih ionov. Te alkalije na katodi nastanejo že pri normalnih pogojih katodne zaščite, če pa napetost preseže 900 milivoltov, se koncentracija tako poveča, da lahko pride do saponifikacije (umiljenja) in razkroja premaza. Poleg tega se pri PH 11 iz morske vode izločijo kalcijevi in magnezijevi karbonati in usedajo na katodo kot takoiimenovana katodna kreda.

Pri nenormalno visokih tokovih pri zadostni količini raztopljenega kisika poteče naslednja reakcija:

Količina sproščenih elektronov postane zadostna, da izčrpa ves kisik v porah premaza in reakcija poteka naprej takole:

Iz reakcije je razvidno, da poleg hidroksilnih ionov nastaja tudi vodik. To imenujemo elektro-osmotsko mehurjenje, kar tudi pripomore k razkroju premaza. Gornje reakcije nam povedo, da je bistvenega pomena pravilna izbira pravega premaznega sistema, ki prenese katodno zaščito.

Poleg ladijskega dna so najbolj prizadeti spodnji bočni deli in po-

premaži se popolnoma znašajo s cinkovimi in aluminijevimi anodnimi sistemi, pa tudi z vtisnjenimi elektrodami katodne zaščite. Neoporni so samo v neposredni okolici vtisnjene anode, še posebej če je anoda magnezijeva.

Najodpornejši proti katodni zaščiti je katran epoksi sistem. Znaša se z vsemi njenimi oblikami.

S tem poglavjem zaključujem pregled o ladijskih barvah in problematiki, ki je povezana z njimi. Ekonomski pogoji nam narekujejo tudi na tem področju stalen razvoj in napredek. To pomeni, da bodo še naprej ostajala odprta vprašanja, ki jih bo treba rešiti.

Sašo Istenič

PREDVIDEVANJA O RAZVOJU OBČINE V PRIHODNJEM LETU

(Dušan Brekič, predsednik izvršnega sveta v razgovoru za JT)

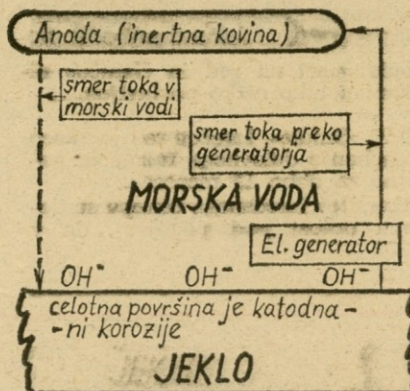
»Predvidevamo še naprej dinamično rast, saj načrtujemo rast družbenega proizvoda za 3 odstotke. Industrijska proizvodnja naj bi se povečala za 5,5 odstotka, kar bomo dosegli z aktiviranjem novih proizvodnih zmogljivosti (IMP, Litostroj in drugje), pa tudi z večjo produktivnostjo, saj načrtujemo njen porast za 1,8 odstotka. Vse te predpostavke temeljijo na predvidevanjih, da bo oskrba z reprodukcijskim materialom iz uvoza takšna kot letos.

Izvoz na konvertibilno področje naj bi povečali za najmanj 13 odstotkov, medtem ko bi se celoten izvoz povečal za okrog 10 odstotkov. Gradbeništvo bo v prihodnjem letu stagniralo, kmetijska proizvodnja pa naj bi se na račun večje pridelave mleka in žitaric ter manjše prireje mesa povečala za en odstotek. V prihodnjem letu naj bi v občini namreč pridobili kar tretjino več tržnih viškov žita kot letos. Zaposlovanje se bo povečalo za 1,2 odstotka, nekaj na račun novih proizvodnih zmogljivosti, nekaj pa na račun odpravljanja pogodbenih del, nadurnega dela in dela upokojencev.»

a.) Žrtvovani anodni sistem

b.) Vsiljeni tokovni sistem

Slika: KATODNA ZAŠČITA JEKLA V MORSKI VODI (primer a. + b.)

Zato v praksi kombiniramo katodno zaščito z ustreznimi premaznimi sistemi, ki občutno zmanjšajo stroške. Danes večina ladij uporablja tak zaščitni sistem, da preko generatorja ustvarijo negativni potencial od 800–850 milivoltov, merjen nasproti kalomelni elektrodi v merilnih instrumentih. Tak potencial prepreči korozijo brez nevarnosti, da bi se poškodoval premaz. Če je tok premočan, nastane ob jekleni površini, ki predstavlja ka-

vršine na vodni liniji trupa, zato imajo vsi izbrani premazni sistemi relativno uporabnost.

Izbir premazov glede na katodno zaščito

Premazi na osnovi alkidnih, oljno smolnih in epoksiesternih smol vsebujejo olja ali masne kisline, ki se dajo umiliti. To pomeni, da so neodporni proti alkalijam in sploh niso primerni za nobeno obliko katodne zaščite. Neprimerni so tudi za zaščito spodnjega dela ladijskega trupa.

Bitumensko aluminijski, klorkaučuk, vinilno katranski in vinilni

S kamero po tovarni

Zanimalo vas bo

GOSPODARSTVO OBČINE ŠIŠKA

V občini ima svoj sedež:
128 temeljnih organizacij združenega dela
37 delovnih skupnosti skupnih služb
36 enovitih delovnih organizacij
5 pogodbenih organizacij združenega dela
831 samostojnih obrtnikov
207 samostojnih avtoprevoznikov
37 samostojnih gostincev
390 samostojnih kmetijskih proizvajalcev
2 prodajalni

Delež občine, glede na gospodarstvo Ljubljane predstavlja:

— v celotnem prihodku	14,8 %
— v doseženem dohodku	22,3 %
— v osebni dohodku	20,9 %
— v doseženi akumulaciji	24,1 %
— v zaposlenosti	21,0 %

Najpomembnejša je industrija, ki ustvarja nad 73,4 % dohodka, promet s 6,8 %, trgovina s 6,1 %, obrt s 3,4 % in gradbeništvo s 3,2 %. Ostale dejavnosti ustvarjajo skupaj le 7,1 % dohodka.

Narodni dohodek po zaposlenem delavcu znaša 247.200 din, po prebivalcu pa 87.430 din (polletje 1980). Realna rast narodnega dohodka v obdobju 1976—1980 je znašala 6,1 % na leto.

Gospodarstvo občine Ljubljana-Siška je v I. polletju 1981 doseglo celotnega prihodka v višini 26.603.806 din ali za 50 % več kot v enakem obdobju leta 1980. (Ljubljana 141, SRS 140).

ZAHVALA

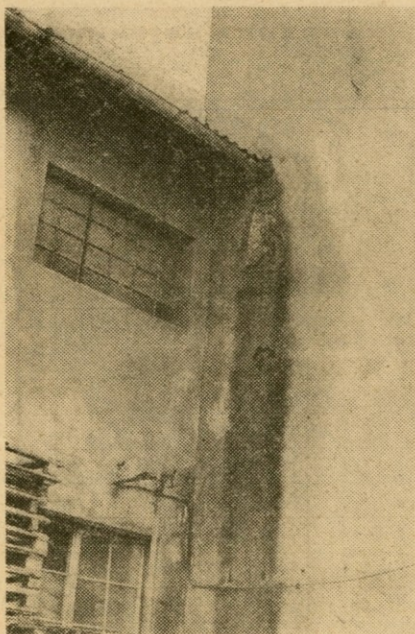
Vsem sodelavcem, ki so ob smrti moje matere čutili z mano, najlepša hvala.

Anica Pevec

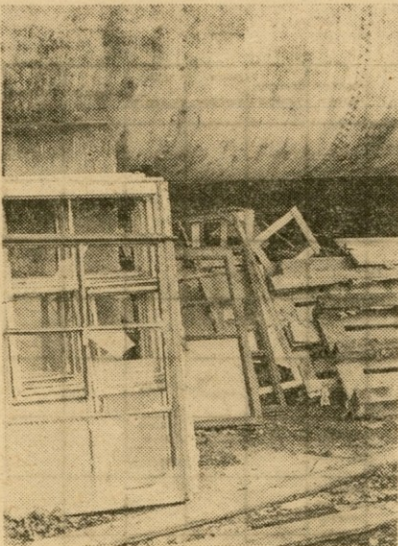
ZAHVALA

Vsem, ki ste pospremili na zadnjo pot mojo drago mamo, sočustvovali z mano, izrekli ustno ali pisмено sožalje ter darovali za onkološki inštitut, se iskreno zahvaljujem.

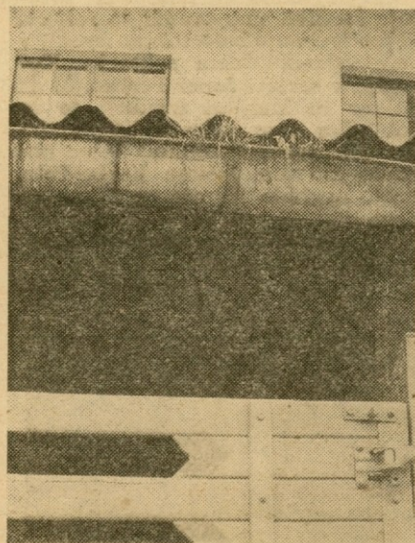
Majda Pivec

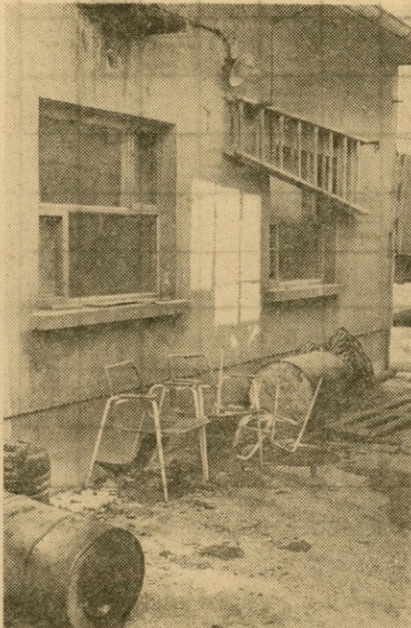
Voda pa kar curlja (dotrajan žleber ni kriv...)

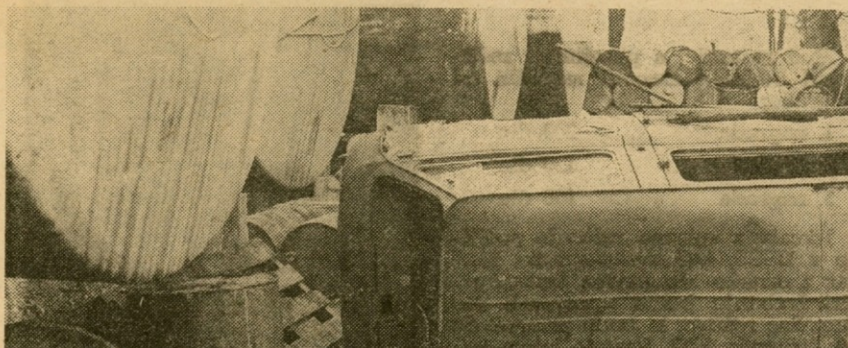
Rezervoar zares ni osamljen...

Setveni plan smo dosegli...

Le kdo naj tu naredi red...?

Kaj vse najdeš na tovarniškem dvorišču...

eno križanko.